

ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DE OPRICHTING VAN HET STUURORGAAN VLAAMS INFORMATIE- EN ICT-BELEID

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt een stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid opgericht.

Daarbij wordt rekening gehouden met het holding model, waarbij de Vlaamse Regering, als moedermaatschappij de strategie en de prioriteiten van de Vlaamse overheid op het vlak van informatie- en ICT-beleid bepaalt, Conform de conceptnota Vlaanderen Radicaal Digitaal, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 27 maart 2015, wordt er een stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid opgericht. Dit stuurorgaan informatie- en ICT beleid bewaakt de uitvoering van de strategie en de prioriteiten. Het stuurorgaan maakt de nodige afspraken en neemt de nodige maatregelen opdat de strategie wordt uitgevoerd door de entiteiten van de Vlaamse overheid.

Tevens wordt een vereenvoudiging van de bestaande en versnipperde governance inzake informatie- en ICT beleid beoogd. De bestaande overlegstructuren belichamen de kunstmatige spagaat tussen het geografisch en niet-geografisch informatie- en ICT-beleid. Omdat de basisonderwerpen zoals standaarden, architectuur, informatieveiligheid, informatiebeleid, hergebruik, enz. zowel binnen de GDI-stuurgroep als binnen het VDI-coördinatiecomité worden besproken, is het logisch dat de krachten gebundeld worden.

Analyse van de huidige beheersstructuur leert ons bovendien dat de bestaande overlegstructuren resulteren in een versnippering van beslissingsnemers en beslissingsniveaus door een weinig transparante mix van operationele en strategische ambtelijke beslissingen, adviezen en voorbereidingen van beslissingen voor de Vlaamse Regering. In "Bijlage - Analyse van de huidige beheersstructuur in functie van Vlaams informatie- en ICT-beleid" staan de details van die analyse.

Een eenvoudige en daadkrachtige beheersstructuur, geeft meer duidelijkheid over wie wat beslist en behoudt ook slagkracht voor de Vlaamse Regering. Afhankelijk van de context van een dossier, zal de Vlaamse Regering beslissen om zich te beperken van het bepalen van strategische krijtlijnen, dan wel beslissingen te nemen tot het operationele niveau (bijvoorbeeld vaststellen van functionele specificaties).

Op die manier worden de krijtlijnen uitgewerkt voor een doeltreffend horizontaal informatie- en ICT beleid in Vlaanderen. De positieve elementen van de bestaande werking worden meegenomen in de nieuwe governancestructuur.

De stuurgroep GDI-Vlaanderen, de stuurgroep inzake archivering en het VDI Coördinatiecomité gaan op in het stuurorgaan Vlaams Informatie en ICT beleid. De GRB-raad en de GDI-raad worden afgeschaft.

De nieuwe governance structuur vereist een aanpassing van verschillende decreten en besluiten. Het voorliggen ontwerp van decreet bevat de nodige decretale aanpassingen.

Tegelijkertijd wordt ook de specifieke procedure voor de erkenning van authentieke geografische gegevensbronnen afgeschaft. Voor de erkenning van de authentieke geografische gegevensbronnen zal dezelfde procedure worden gevolgd als die voor de erkenning van niet-geografische gegevensbronnen.

2. Situering

Het Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota Bestuurszaken formuleren een ambitieuze doelstelling om op het vlak van de digitalisering van de Vlaamse overheid een forse stap vooruit te zetten.

Het Vlaams regeerakkoord 2014-2019:

"We zetten in op een integrale benadering van de beleids- en dienstverleningsprocessen en zetten hiervoor een grote digitale sprong voorwaarts. (...) We voegen de verschillende bestaande e-government- en informatieondersteunende diensten van de Vlaamse overheid (Corve, AGIV, GDI, VDI, 1700, team informatiebeleid, meldpunten) samen.."

De beleidsnota Bestuurszaken 2014-2019:

"Een sterk Agentschap Informatie Vlaanderen voor een grote digitale sprongvoorwaarts"

De standaardisering en digitalisering van het gegevensverkeer voor de hele overheidssector is een prioriteit. Het is daarom hoog tijd om doorbraken op vlak van interbestuurlijk en digitaal informatiemanagement te realiseren.

Op 27 maart 2015 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota: "Vlaanderen Radicaal Digitaal" goed. In deze conceptnota worden de krijtlijnen van Vlaanderen Radicaal Digitaal beschreven.

"Hoofdstuk 10: Governance

Conform het 'holding model' is de Vlaamse regering de 'moedermaatschappij' die de gemeenschappelijke dienstverlening bepaalt. Het is de Vlaamse regering die de belangrijke beslissingen op het vak van het overkoepelende Informatie- en ICT-beleid neemt.

De Vlaamse regering wordt hierbij ondersteund door het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Dit is een stuurorgaan op een hoog strategisch niveau dat de overkoepelende visie bewaakt op het gehele Informatie- en ICT-beleid.

Het programmateam Vlaanderen Radicaal Digitaal is bemand met personeel van het Agentschap Informatie Vlaanderen en het Facilitair Bedrijf. Dit programmateam staat in voor het programmamanagement van het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal. Het programmateam zorgt voor de overheidsbrede opvolging van het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal. Het programmateam rapporteert aan het stuurorgaan. Vanuit de ervaringen in de diverse projecten kunnen er vanuit het programmateam ook adviezen worden geformuleerd ten aanzien van het stuurorgaan.

De adviesgroep Vlaams Informatie- en ICT-beleid geeft adviezen over Informatie- en ICT-beleid aan het stuurorgaan, op vraag en op eigen initiatief. De adviesgroep stelt haar prioriteiten bij op vraag van het stuurorgaan (onder meer om te kunnen voldoen aan de behoeften van het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal. Onder de adviesgroep werkt er diverse (technische) werkgroepen. In de werkgroepen participeren vertegenwoordigers van bepaalde informatie- en ICT gerelateerde thema's. De bedoeling is om via participatief overleg draagvlak te creëren voor de dit beleid."

3. Inhoud

3.1. Huidige situatie

Bijlage "Analyse van de huidige beheersstructuur in functie van Vlaams informatie- en ICT-beleid" geeft inzicht in de werking, de bevoegdheden, de samenstelling en de oprichting van de bestaande organen inzake informatie en ICT-beleid.

3.2. Analyse van de huidige beheersstructuur voor het Vlaamse informatie- en ICT-beleid

Analyse van de huidige beheersstructuur leert ons dat de bestaande overlegstructuren resulteren in een versnippering van beslissingsnemers en beslissingsniveaus door een weinig transparante mix van operationele en strategische ambtelijke beslissingen, adviezen en voorbereidingen van beslissingen voor de Vlaamse Regering. In "Bijlage - Analyse van de huidige beheersstructuur in functie van Vlaams informatie- en ICT-beleid" staan de details van die analyse.

Met de nieuwe beheersstructuur wordt een vereenvoudiging van de bestaande en versnipperde governance inzake informatie- en ICT beleid beoogd. Een eenvoudiger beheersstructuur, geeft meer duidelijkheid over wie wat beslist en behoudt ook slagkracht voor de Vlaamse Regering.

De bestaande overlegstructuren belichamen de kunstmatige spagaat tussen het geografisch en niet-geografisch informatie- en ICT-beleid. Omdat de basisonderwerpen zoals standaarden, architectuur, informatieveiligheid, informatiebeleid, hergebruik, enz. zowel binnen de GDI-stuurgroep als binnen het VDI-coördinatieteam worden besproken, is het logisch dat de krachten gebundeld worden. De positieve elementen van de cocreatie en overleg met de verschillende belanghebbenden op regelmatige tijdstippen blijft behouden.

3.3. Toekomstige beheersstructuur voor het Vlaamse informatie- en ICT-beleid

3.3.1. Taakstelling

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt een stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid opgericht conform de conceptnota Vlaanderen Radicaal Digitaal, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 27 maart 2015. Daarbij wordt rekening gehouden met het holding model, waarbij de Vlaamse Regering, als moedermaatschappij de strategie en de prioriteiten van de Vlaamse administratie op het vlak van informatie- en ICT-beleid bepaalt,

De Vlaamse Regering

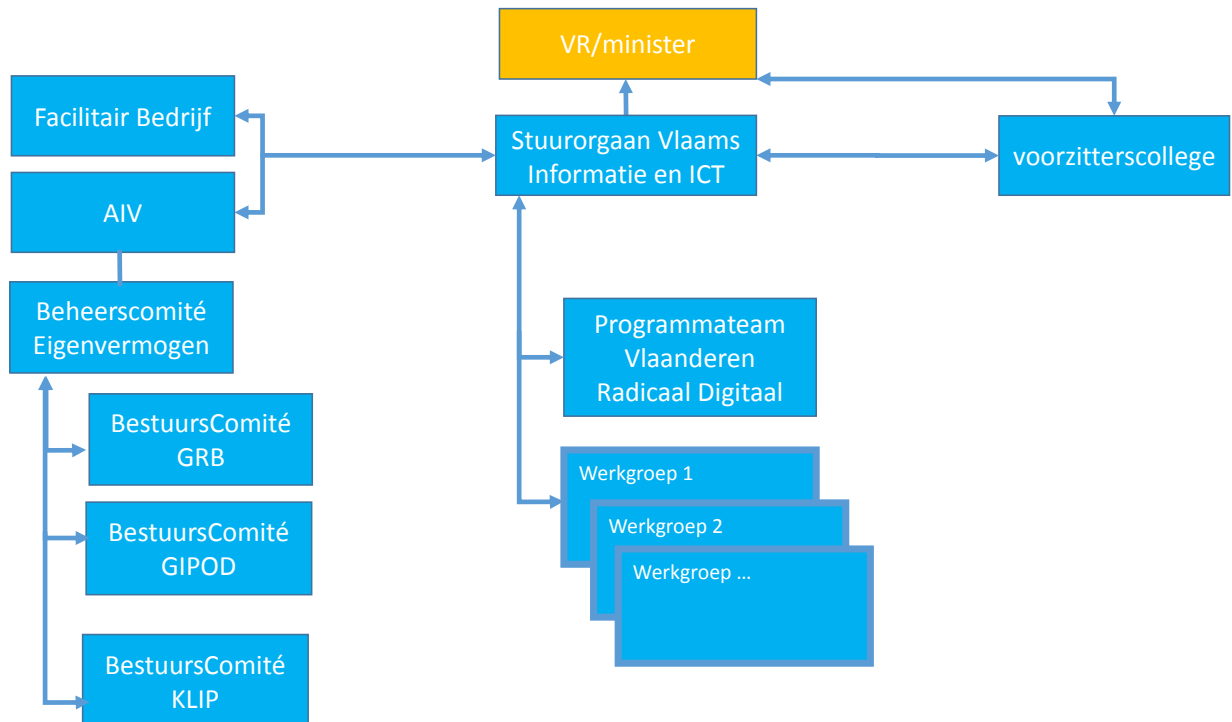
- bepaalt de strategie en de prioriteiten op het vlak van het informatie- en het ICT-beleid door middel van een strategisch plan, waaronder omvat kan worden:
 - alle nuttige maatregelen die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging en digitalisering;
 - regels over de aanmaak, het beheer, de uitwisseling en het gebruik, hergebruik en archivering van de gegevens en diensten van instanties met het oog op de realisatie van een efficiënt en interoperabel gebruik van gegevens over de verschillende instanties heen;
 - beslissingen over entiteitsoverschrijdende aspecten van het inzetten van ICT-oplossingen, gebruikt binnen de processen van de Vlaamse administratie.
- voorziet de nodige afspraken zowel in de Vlaamse administratie zelf als tussen de Vlaamse administratie en de provinciale en lokale besturen om interoperabiliteit te bewerkstelligen;
- neemt de beslissingen over de authentieke bronnen, omdat deze beslissingen afdwingbaar moeten zijn voor Vlaamse en lokale besturen.

Het stuurorgaan informatie- en ICT beleid zorgt, binnen de krijtlijnen, gesteld in het strategisch plan van de Vlaamse Regering, voor:

- de nodige afspraken en de nodige maatregelen opdat het strategisch plan wordt uitgevoerd door de Vlaamse administratie;
- initiatief ter bevordering en ter bestendiging van digitale dienstverlening aan de instanties;
- voorstelling aan de Vlaamse Regering van alle nuttige maatregelen die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging en digitalisering;
- ondersteuning aan het agentschap Informatie Vlaanderen in zijn hoedanigheid van dienstenintegrator bij in de vervulling van zijn opdrachten: het stuurorgaan formuleert voorstellen en aanbevelingen voor de opdrachten van het agentschap Informatie Vlaanderen in zijn hoedanigheid van dienstenintegrator en brengt eveneens advies uit;
- beraadslaging over alle relevante overkoepelende en entiteitsoverschrijdende aspecten van het inzetten van ICT-oplossingen, gebruikt binnen de processen van de Vlaamse administratie;
- overleg met het Voorzitterscollege;
- overleg op regelmatige tijdstippen met de verschillende belanghebbenden om de eenvormigheid in beraadslagingen na te streven ter bevordering en bestendiging van de samenwerking tussen de verschillende instanties en externe overheden op het vlak van het informatie- en het ICT-beleid.

Ook om interoperabiliteit te bewerkstelligen zijn bindende afspraken nodig voor Vlaamse en lokale overheden, zowel in de Vlaamse administratie zelf als tussen de Vlaamse administratie en de provinciale en lokale besturen. Binnen Europa wordt hiervoor een interoperabiliteitsmodel ontwikkeld, wat voorlopig niet bindend zal zijn, maar wordt wel gebruikt binnen de Europese overheidsinstellingen. Het agentschap Informatie Vlaanderen maakt de vertaalslag naar de Vlaamse overheid. Het interoperabiliteitskader voor de overheid in Vlaanderen kan dan in de toekomst via decretale verankering de basis zijn waarbinnen de Vlaamse Regering en het stuurorgaan voor bindende afspraken kunnen instaan op vlak van interoperabiliteit.

3.3.2. Samenstelling

Figuur 1: Schematische voorstelling van toekomstige governance

De samenstelling van het stuurorgaan is bepaald in de conceptnota Vlaanderen Radicaal Digitaal: 19 leden, waarbij alle beleidsdomeinen op N-niveau zijn vertegenwoordigd om het draagvlak voor het Vlaams informatie- en ICT beleid te bewaken. Er zijn tevens drie vertegenwoordigers van de lokale besturen (waarvan 1 op voordracht door de Vlaamse provincies), twee externe innovators, een vertegenwoordiger van de bevoegde minister(s) als waarnemend lid, alsook een afgevaardigde van het Agentschap Informatie Vlaanderen als dienstenintegrator en een afgevaardigde van het Agentschap Facilitair bedrijf.

Onder de stuurgroep ressorteert het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal. Het programma staat in voor de overheidsbrede opvolging van de realisatie van de visie Vlaanderen Radicaal Digitaal. Vanuit de ervaringen in de diverse projecten kunnen er vanuit het programmteam ook adviezen worden geformuleerd ten aanzien van het stuurorgaan.

Het komt aan het stuurorgaan toe om een onderliggende werkgroepenstructuur op te richten en aan te sturen, conform haar huishoudelijk reglement.

Zo kunnen werkgroepen thematisch worden samengesteld en tijdelijke of eerder permanente opdrachten hebben zoals bvb. enterprise architectuur, informatieveiligheid, datastandaarden, een nieuwe Europese richtlijn, open data, basisinfrastructuur, etc. Via participatief overleg wordt er draagvlak gecreëerd inzake het Informatie- en ICT beleid. Daarnaast kan het stuurorgaan via kennisdelingsmomenten de sectororganisaties informeren over de stand van zaken in belangrijke dossiers.

3.4. Harmonisering procedures erkenning authentieke gegevensbronnen

Met het voorontwerp van decreet houdende de oprichting van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid en het bijbehorende uitvoeringsbesluit worden de twee bestaande procedures voor de erkenning van authentieke gegevensbronnen en authentieke geografische gegevensbronnen geharmoniseerd. Het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid zal aan de Vlaamse Regering voorstellen welke gegevensbronnen erkend kunnen worden als authentieke gegevensbron, dit zal zowel gelden voor geografische als niet-geografische gegevensbronnen.

De erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure zullen enkel nog vervat zitten in het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en het bijbehorende uitvoeringsbesluit.

4. Advies Raad van State

De Raad van State heeft op 26 augustus 2016 advies verleend (advies 59.758/1/V d.d. 26 augustus 2016).

De Raad van State heeft eerst onderzocht of het ontwerp geen bepalingen bevat waarmee de decreetgever de bij artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 *tot hervorming der instellingen* aan de Vlaamse Regering toegekende bevoegdheid betreft. Conform artikel 87 komt het aan de regering toe om de organisatie en de werking te regelen van haar diensten.

De Raad van State merkt terecht op dat in voorliggend geval het stuurorgaan evenwel niet als een dienst van de Vlaamse Regering in de zin van de voormelde bijzondere wetsbepaling kan worden beschouwd. Het stuurorgaan bestaat immers ook uit vertegenwoordigers die geen deel uitmaken van die diensten, waaronder drie vertegenwoordigers van de provinciale en lokale besturen. Zijn opdrachten strekken zich bovendien uit tot alle instanties. De Raad van State concludeert dat kan worden aangenomen dat het ontwerp geen bepalingen bevat waarmee de decreetgever de bij artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen aan de Vlaamse Regering toegekende bevoegdheid betreft.

De Raad van State stelt vervolgens de vraag of het stuurorgaan als een gedecentraliseerde dienst of instelling in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kan worden beschouwd. De Raad van State stelt dat de stellers van het ontwerp eerst dienen uit te maken of het stuurorgaan al dan niet een gedecentraliseerde dienst of instelling in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is. In voorkomend geval dient, overeenkomstig het tweede lid van het voornoemde artikel 9, in het decreet zelf te worden voorzien in een regeling betreffende de werking van de op te richten instelling en betreffende het toezicht erop.

- ⇒ Het stuurorgaan kan niet worden beschouwd als een gedecentraliseerde dienst in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Het begrip 'gedecentraliseerde dienst' verwijst naar een autonome bestuursinstantie waaraan bepaalde bevoegdheden werden toegewezen. Die instanties hebben dus meestal rechtspersoonlijkheid. Alhoewel de hiërarchische band met de oprichtende overheid verdwenen is, blijven de gedecentraliseerde diensten wel onderworpen aan het administratief toezicht van de hogere overheid.

Die bevoegdheidstoewijzing kan algemeen omschreven zijn, maar is dan beperkt tot een welbepaald deel van het territorium. Men spreekt dan van territoriale decentralisatie. In dat geval worden de bevoegdheden toegewezen aan zelfstandige overheidsdiensten met aan het hoofd een democratisch verkozen bestuur. De gemeenten en provincies zijn territoriaal gedecentraliseerde diensten. Het administratief toezicht wordt voornamelijk uitgeoefend door de gewestregeringen en de provinciale besturen.

Bij dienstgewijze of functionele decentralisatie wordt een bepaalde bevoegdheid voor heel het grondgebied opgedragen aan een orgaan dat beschikt over organieke autonomie en over zelfstandig beslissingsrecht in die materie, maar dat niet steunt op politieke vertegenwoordiging. Deze decentralisatie kan zeer verschillende vormen aannemen zoals o.a. autonome overheidsbedrijven (Bv. De Post, Belgacom, ...), openbare instellingen (bv. VDAB, Kind & Gezin, ...), enz. Het administratief toezicht gebeurt hier meestal door een of meerdere regeringscommissaris(sen).

Wat het stuurorgaan betreft, is het niet de bedoeling dat dit orgaan over organieke autonomie en beslissingsrecht beschikt in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Weliswaar heeft het stuurorgaan beslissingsrecht; dit betreft echter binnen de klijlijnen van het strategische

plan van de Vlaamse Regering, het vaststellen van technische voorschriften en richtlijnen voor de instanties over de aanmaak, het beheer, de uitwisseling, het gebruik, het hergebruik en de archivering van de gegevens en diensten van instanties met het oog op de realisatie van een efficiënt en interoperabel gebruik van gegevens. Het is echter de Vlaamse Regering die de strategie en de prioriteiten bepaalt op het vlak van het informatie- en het ICT-beleid met een strategisch plan en die voorziet in bindende afspraken, zowel in de Vlaamse administratie zelf als tussen de Vlaamse administratie en de provinciale en lokale besturen om interoperabiliteit te bewerkstelligen. Vandaar dat het stuurorgaan niet als een gedecentraliseerde dienst of instelling in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kan worden beschouwd. Derhalve dient in het decreet zelf niet in een regeling te worden voorzien betreffende de werking van het stuurorgaan en betreffende het toezicht erop.

Verder merkt de Raad van State op dat uit artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 voortvloeit dat de decreetgever zich niet mag inlaten met de werking van de diensten van de Vlaamse Regering. Opdat artikel 3, tweede lid, 1°, van het ontwerp (nl. het stuurorgaan dat de opdracht heeft om o.a. maatregelen te nemen opdat het strategisch plan door de Vlaamse administratie wordt uitgevoerd) hiermee bestaanbaar zou zijn, moet die bepaling aldus worden begrepen dat het stuurorgaan de maatregelen niet in de plaats van de Vlaamse administratie vermag te nemen. Artikel 4, eerste lid, van het ontwerp moet, gelet op eveneens hetgeen bepaald is in voornoemd artikel 87, worden gelezen in samenhang met artikel 4, tweede lid, van het ontwerp: het stuurorgaan brengt advies uit en formuleert voorstellen en aanbevelingen over de opdrachten van het agentschap Informatie Vlaanderen in zijn hoedanigheid van dienstenintegrator. De bijstand waarvan gewag wordt gemaakt in het eerste lid, neemt derhalve de vorm aan van een louter adviserende bevoegdheid.

Wat betreft de artikelsgewijze bespreking, merkt de Raad van State terecht op dat in de Memorie van Toelichting bij artikel 2 de definitie van het begrip "Vlaamse administratie" in het decreet van 18 juli 2008 niet volledig overeenstemt met die in artikel 1, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005. De Vlaamse administratie is het geheel van de Vlaamse ministeries en agentschappen zoals bepaald in artikel 1, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005, m.a.w. beperkt tot het eerste streepje van artikel 2, 9°, van het decreet van 18 juli 2008.

⇒ Dit werd in de Memorie van Toelichting bij artikel 2 gepreciseerd.

Om te vermijden dat de indruk wordt gewekt dat artikel 3, tweede lid, 5°, van het ontwerp ertoe strekt het Voorzitterscollege op te richten of de samenstelling ervan te regelen, wat niet bestaanbaar zou zijn met het voormelde artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, stelt de Raad van State voor te verwijzen naar "het Voorzitterscollege opgericht bij beslissing van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2014". Verder beveelt de Raad van State aan in artikel 3, tweede lid, 5°, van het ontwerp de woorden "afstemmen met" te vervangen door de woorden "overleg plegen met".

⇒ artikel 3 werd in die zin aangepast.

Artikel 4, tweede lid, is tekstueel aangepast aan het advies van de Raad van State daaromtrent.

De inleidende zin van artikel 5, eerste lid, van het voorontwerp van decreet, waarin sprake is van "effectieve stemgerechtigde leden" laat uitschijnen dat alle vertegenwoordigers die opgesomd worden onder punten 1° tot 7° te beschouwen zijn als effectieve stemgerechtigde leden, terwijl de vertegenwoordigers, opgenomen onder punten 6° en 7° te beschouwen zijn als "waarnemende leden met raadgevende stem". Dit is verwarrend.

- ⇒ artikel 5 wordt in die zin aangepast: schrapping in het eerste lid "effectieve stemgerechtigde leden" en in 6° en 7° schrapping van "waarnemende leden met raadgevende stem". Invoeging van een nieuw derde lid dat bepaalt dat alle leden effectief stemgerechtigd zijn met uitzondering van de leden, vermeld in 6° en 7°, die waarnemende leden met raadgevende stem zijn.
- ⇒ Daarbij aansluitend: de vertegenwoordigers van de Vlaamse ministers, bevoegd voor enerzijds het informatiebeleid en anderzijds het IT-beleid, zijn waarnemende leden met raadgevende stem zijn (en geen effectief stemgerechtigde leden) en zijn daarom best evenmin plaatsvervangend voorzitter van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid zijn. Daarom is in het derde lid van het voorontwerp van decreet (dat het vierde lid wordt ingevolge voorgaande) de verwijzing naar 6° geschrapt.

Artikel 15 wordt tekstueel aangepast aan het voorstel van de Raad van State (in het Staatsblad is artikel 20 van het GRB-decreet niet opgedeeld in leden).

De Raad van State stelt voor een grondig taalkundig en wetgevingstechnisch nazicht van het ontwerp door te voeren. Het voorontwerp van decreet werd echter reeds aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/209 van 3 juni 2016. In dat advies kon toen nog geen rekening worden gehouden met de wijzigingen die zijn aangebracht aan een aantal decreten ingevolge het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 *tot uitvoering van artikel 13 van het decreet van 15 januari 2016 houdende diverse maatregelen inzake de ontbinding van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen en de oprichting van het Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen* dat op 2 juni 2016 in het Staatsblad is gepubliceerd. Deze wijzigingen dienen nog eind 2016 door het Vlaams Parlement te worden bekrachtigd.

Overeenkomstig het voorstel van de Raad van State is een tweede taalkundig en wetgevingstechnisch nazicht van het ontwerp ingewonnen, o.a. voor nazicht van de verbetering van de vermelding van de wetshistoriek in de artikelen 8, 14, 18, 29 en 35 (opname van de vermelding van de wijziging ingevolge het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016). Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het tweede wetgevingstechnisch en taalkundig advies.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bevat de omschrijving van een aantal definities.

Omwille van transparantie in de regelgeving en consistentie met de bestaande decretale bepalingen, wordt er voor de omschrijving van 'instanties' verwezen naar de bestaande decretale omschrijving uit het decreet openbaarheid van bestuur.

Het invoeren van nieuwe begrippen zou immers tot een nodeloze verwarring kunnen leiden tussen enerzijds openbaarheid, hergebruik, elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en anderzijds voorliggend ontwerpdecreet. Qua toepassingsgebied wordt er daarom gestreefd naar een afstemming met bestaande decreten. Vandaar dat er geopteerd wordt om te verwijzen naar het begrip 'instanties', opgesomd in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Eveneens omwille van transparantie en consistentie, wordt voor de definiëring van 'Vlaamse administratie' dezelfde omschrijving gehanteerd als die van het eerste streepje van artikel 2, 9°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Artikel 3 en 4

Het stuurorgaan informatie- en ICT beleid heeft, binnen de krijtlijnen, gesteld in het strategisch plan van de Vlaamse Regering, de volgende opdrachten:

- afspraken maken en maatregelen nemen opdat het strategische plan wordt uitgevoerd door de Vlaamse administratie;
- initiatief nemen ter bevordering en ter bestendiging van digitale dienstverlening aan de instanties;
- aan de Vlaamse Regering alle nuttige maatregelen voorstellen die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot administratieve vereenvoudiging en digitalisering;
- ondersteuning bieden aan het agentschap Informatie Vlaanderen in zijn hoedanigheid van dienstenintegrator bij de vervulling van zijn opdrachten: het stuurorgaan brengt formuleert voorstellen en aanbevelingen voor de opdrachten van het agentschap Informatie Vlaanderen in zijn hoedanigheid van dienstenintegrator en brengt eveneens advies uit;
- beraadslagen over alle relevante overkoepelende en entiteitsoverschrijdende aspecten van het inzetten van ICT-oplossingen, gebruikt binnen de processen van de Vlaamse administratie;
- overleg plegen met het Voorzitterscollege;
- overleggen op regelmatige tijdstippen met de verschillende belanghebbenden om de eenvormigheid in beraadslagingen na te streven ter bevordering en bestendiging van de samenwerking tussen de verschillende instanties en externe overheden op het vlak van het informatie- en het ICT-beleid.

Het stuurorgaan stelt, binnen de krijtlijnen van het strategisch plan, vermeld in artikel 7, technische voorschriften en richtlijnen voor de instanties vast over de aanmaak, het beheer, de uitwisseling, het gebruik, het hergebruik en de archivering van de gegevens en diensten van instanties met het oog op de realisatie van een efficiënt en interoperabel gebruik van gegevens. Inzonderheid ICT-beleid formuleert het stuurorgaan voorstellen voor een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid, gemeenschappelijke ICT-standaarden en een gezamenlijk gebruik van infrastructuurdiensten en ICT-omgevingen. Het stuurorgaan staat het agentschap Informatie Vlaanderen in zijn hoedanigheid van dienstenintegrator bij in de vervulling van zijn opdrachten. Aangezien alle verwijzingen naar VDI-coördinatiecomité en GDI-Stuurgroep in het VDI-decreet en GDI-decreet worden geschrapt, zijn de gemeenschappelijke bepalingen van VDI-CC en GDI-stuurgroep hier in artikel 4 samengenomen.

Artikel 5

De samenstelling van het stuurorgaan is bepaald in de conceptnota Vlaanderen Radicaal Digitaal waarbij alle beleidsdomeinen zijn vertegenwoordigd door personen van N-niveau om het draagvlak voor het Vlaams informatie- en ICT beleid te bewaken. Er zijn tevens drie vertegenwoordigers van de lokale besturen (waarvan één vertegenwoordiger namens de provinciale besturen, bv. op voordracht van de Vereniging van Vlaamse Provincies en twee vertegenwoordigers namens de steden en gemeenten, bv. op voordracht van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en desgevallend andere representatieve organisaties actief op het domein van ICT- en informatiebeleid), twee externe innovators, een vertegenwoordiger van de bevoegde Vlaamse minister(s), bevoegd voor IT- en Informatiebeleid als waarnemend lid met raadgevende stem, alsook een afgevaardigde van het Agentschap Informatie Vlaanderen als dienstenintegrator en een afgevaardigde van het Agentschap Facilitair Bedrijf. De Vlaamse Regering kan de samenstelling uitbreiden. Onder de stuurgroep ressorteert het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal. Het programma staat in voor de overheidsbrede opvolging van de realisatie van de visie Vlaanderen Radicaal Digitaal. Vanuit de ervaringen in de diverse projecten kunnen er vanuit het programmateam ook adviezen worden geformuleerd ten aanzien van het stuurorgaan. Het komt aan het stuurorgaan toe om een onderliggende werkgroepenstructuur op te richten en aan te sturen, conform haar huishoudelijk reglement. Zo kunnen werkgroepen thematisch worden samengesteld en tijdelijke of eerder permanente opdrachten hebben zoals bvb. enterprise architectuur, informatieveiligheid, datastandaarden, een nieuwe Europese richtlijn, open data, basisinfrastructuur, etc. Via participatief overleg wordt er draagvlak gecreëerd inzake het Informatie- en ICT beleid. Daarnaast kan het stuurorgaan via kennisdelingsmomenten de sectororganisaties informeren over de stand van zaken in belangrijke dossiers.

Artikel 6

De Vlaamse Regering bepaalt de werking van het secretariaat en de werkgroepen, omschrijft, zo nodig, nader de bevoegdheden en de werking en benoemt de voorzitter en de leden voor een termijn van vijf jaar met uitzondering van de externe innovators die voor een termijn van twee jaar worden benoemd. Via werkgroepen worden kennismomenten voor de sectorale organisaties voorzien.

Artikel 7

De Vlaamse Regering bepaalt de strategie en de prioriteiten op het vlak van het informatie- en het ICT-beleid door middel van een strategisch plan en voorziet bindende afspraken, zowel in de Vlaamse administratie zelf als tussen de Vlaamse administratie en de provinciale en lokale besturen om interoperabiliteit te bewerkstelligen.

In het strategisch plan kan volgende informatie bevatten:

- 1° alle nuttige maatregelen die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot administratieve vereenvoudiging en digitalisering;
- 2° de regels voor de aanmaak, het beheer, de uitwisseling en het gebruik, het hergebruik en de archivering van de gegevens en diensten van instanties met het oog op de realisatie van een efficiënt en interoperabel gebruik van gegevens over de verschillende instanties heen;
- 3° beslissingen over entiteitsoverschrijdende aspecten van het inzetten van ICT-oplossingen die worden gebruikt binnen de processen van de Vlaamse administratie.

Ook om interoperabiliteit te bewerkstelligen zijn bindende afspraken nodig voor Vlaamse en lokale overheden, zowel in de Vlaamse administratie zelf als tussen de Vlaamse administratie en de provinciale en lokale besturen. Binnen Europa wordt hiervoor een interoperabiliteitsmodel ontwikkeld, wat voorlopig niet bindend zal zijn, maar wordt wel gebruikt binnen de Europese overheidsinstellingen. Het agentschap Informatie Vlaanderen maakt de vertaalslag naar de Vlaamse overheid. Het interoperabiliteitskader voor de overheid in Vlaanderen kan dan in de toekomst via decretale verankering de basis zijn waarbinnen de Vlaamse Regering en het stuurorgaan voor bindende afspraken kunnen instaan op vlak van interoperabiliteit.

Artikel 8 tot en met 15

Deze artikelen wijzigen het GRB-decreet van 16 april 2004. In dit decreet wordt de GDI-stuurgroep vervangen door het stuurorgaan en wordt de GRB-raad opgeheven.

Artikel 16

Dit artikel wijzigt artikel 8 van het decreet hergebruik van 27 april 2007. De afwijking voor hergebruik van geografische informatie wordt opgeheven. Er wordt ingevoegd dat in het geval de instantie andere voorwaarden voor het hergebruik wenst te bepalen, de motivering daartoe voorafgaand aan het stuurorgaan ter goedkeuring moet worden voorgelegd.

Artikel 17

Dit artikel voegt in het e-govdecreet van 18 juli 2008 in dat de Vlaamse Regering, op voorstel van het stuurorgaan, kan aanduiden welke gegevensbronnen als authentieke gegevensbronnen zullen worden erkend en bepaalt de wijze waarop die evolutie naar een authentieke gegevensbron zal worden gefinancierd.

Artikel 18 tot en met 28

Deze artikelen wijzigen het GDI-decreet van 20 februari 2009. In dit decreet wordt de GDI-stuurgroep vervangen door het stuurorgaan en wordt de GDI-raad, het GDI-plan en GDI-uitvoeringsplan opgeheven. Ook de specifieke procedure voor de erkenning van authentieke geografische gegevensbronnen wordt opgeheven. Voor de erkenning van de authentieke geografische gegevensbronnen zal dezelfde procedure worden gevolgd als die voor de erkenning van niet-geografische gegevensbronnen. Die procedure wordt uitgewerkt in het e-govbesluit van 15 mei 2009.

Artikel 29 tot en met 31

Deze artikelen wijzigen het CRAB-decreet van 8 mei 2009. In dit decreet wordt de GDI-stuurgroep vervangen door het stuurorgaan.

Artikel 32 tot en met 35

Deze artikelen wijzigen het VDI-decreet van 13 juli 2012. In dit decreet wordt het coördinatiecomité vervangen door het stuurorgaan.

Artikel 36

De Vlaamse Regering bepaalt de inwerkingtreding.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen
en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS